dosarul nr.2-787/2024 /2-24097126-26-2-29082024/

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

04 decembrie 2024 orașul Rîșcani

Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani
în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Maria ADOMNIȚA
grefier Andreea VRÎNCEANU

cu participarea:
reprezentantului reclamantului Inspectoratul de Poliție Rîșcani, Svetlana Rusu, împuternicită prin procura nr.34/46-5378 din 06 iunie 2024,
pârâtului Valeriu Lazari, născut la *****, număr de identificare *****, domiciliat în *****
reprezentantului pârâtului Valeriu Lazari, avocatul Vitalie Cucoș, împuternicit prin mandatul nr.2162527 din 30 octombrie 2024,

examinând în sediul instanţei, în şedinţă publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Inspectoratul de Poliție Rîșcani împotriva pârâtului Valeriu Lazari, reprezentat de avocatul Vitalie Cucoș, privind încasarea plăților achitate neîntemeiat la achitarea indemnizației unice de încetare a raportului de serviciu și încasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t

Poziția și solicitările reclamantului expuse în cererea de chemare în judecată.

La data de 29 august 2024, reclamantul Inspectoratul de Poliție Rîșcani a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Valeriu Lazari privind încasarea plăților achitate neîntemeiat la achitarea indemnizației unice de încetare a raportului de serviciu și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 28 martie 2018 a fost emis ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.l56ef ”Cu privire la procedurile de personal în privința angajaților Inspectoratului General al Poliției și subdiviziunilor subordinate acestuia” potrivit căruia funcționarul public cu statut special al Serviciului escortă al Secției management operațional al Inspectoratului de poliție Rîșcani a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, agent-șef adjunct Valeriu Lazari i-a fost încetat raportul de serviciu în corespundere cu art.38 alin.(l), lit. c) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, de la 29 martie 2018.

Tot prin ordinul nr.156ef din 28 martie 2018 de către Secția resurse umane a Inspectoratului de poliție Rîșcani a fost stabilită vechimea calendaristică în serviciu a funcționarului public cu statut special, care la data încetării raportului de serviciu a constituit 20 ani 1 luni 19 zile, în acest calcul efectuat fiind inclusă și perioada serviciului militar în termen de 1 ani 6 luni 2 zile. Astfel i-a fost achitată indemnizația unică în conformitate cu art.49 alin.(2) lit. e) al Legii nr.288 din 16 decembrie 2016, constituită din 14 salarii lunare.

În urma efectuării inspecției financiare complexe a activității economico-financiare desfășurată pe parcursul anilor 2018-2022 a Inspectoratului de poliție Rîșcani și în cadrul verificării corectitudinii și plenitudinii decontărilor efectuate cu foștii angajați ai Inspectoratului de Poliție Rîșcani, a fost stabilită includerea nejustificată în vechimea calendaristică în funcții publice deținută în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice utilizată pentru achitarea indemnizației unice acordată în cazul încetării raportului de serviciu a lui Valeriu Lazari, a perioadei serviciului militar în termen, prin ce mărimea indemnizației a fost majorată fără temei cu 4 salarii lunare, astfel cheltuielile neîntemeiate constituind 24 867 (douăzeci și patru opt sute șaizeci și șapte),76 lei.

Astfel, la data de 19 decembrie 2023 Inspecția financiară din subordinea Ministerului Finanțelor a emis Prescripția nr.25-04/4140 privind lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe desfășurate la Inspectoratul de poliție Rîșcani al Inspectoratului General a Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

Conform rigorilor statuate la art.49 alin.(2) din Legea nr. 288/2018 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în cazul încetării raportului de serviciu, în temeiul dispozițiilor art.38 alin.(1) lit. b), c și e), funcționarul public cu statut special beneficiază de o indemnizație unică, al cărei cuantum variază în funcție de vechimea calendaristică în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice după cum urmează: a) până la 5 ani- în mărime de 3 salarii lunare; b) de la 5 la 10 ani- în mărime de 6 salarii lunare; c) de la 10 la 15 ani- în mărime de 8 salarii lunare; d) de la 15 la 20 de ani- în mărime de 10 salarii lunare; e) de la 20 la 25 de ani – în mărime de 14 salarii lunare; f) de la 25 la 30 de ani - în mărime de 16 salarii lunare; g) de peste 30 de ani - în mărime de 18 salarii lunare.

Indică că, potrivit legislației în vigoare este necesar de diferențiat două noțiuni: ”vechimea în muncă generală” și ”vechimea calendaristică în serviciu special”. Astfel, vechimea în muncă generală reprezintă anii efectiv lucrați cu forme legale, suplimentar fiind luate în calcul anumite studii și concedii medicale și de îngrijire a copilului, perioada aflării în serviciul militar în termen, etc. Vechimea calendaristică în serviciul special reprezintă perioada calendaristică (zi de zi) de îndeplinire a serviciului special din momentul încadrării în serviciu prin contract.

Totodată, alin.(6) din art.49 al Legii 288/2016 prevede că, în vechimea calendaristică prevăzută la alin.(2) se include întreaga vechime acumulată în funcții publice, în condițiile legii menționate. La rândul său, legea specială citată nu prevede expres perioadele ce se includ în vechimea calendaristică, astfel fiind necesar de a se face trimitere la cadrul general care reglementează funcția publică - Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Noțiunea de „funcție publică” este definită de art.2 din Legea nr.158/2008 și reprezintă ansamblul atribuțiilor și obligațiilor stabilite în temeiul legii în scopul realizării prerogativelor de putere publică.

Pornind de la prevederile că în vechimea calendaristică se include vechimea acumulată în funcții publice, precum și faptul că, activitatea angajaților cu statut special se consideră serviciu public, atunci în corespundere cu art.41 din Legea nr.58/2008 ”vechimea în serviciul public include perioadele de exercitare efectivă a funcțiilor publice specificate în Clasificatorul unic al funcțiilor publice”. Totodată, vechimea în serviciul public intră și perioadele în care funcționarul public: a) nu a lucrat de fapt, dar i s-a menținut funcția publică și salariul mediu, integral sau parțial; b) a fost suspendat în condițiile art.38 alin. (1), art.52 lit. c), e) sau art.54 alin.(1) lit. b); a) a fost suspendat în condițiile art.53 lit. b) și c) și ulterior absolvit de răspundere disciplinară sau penală; d) a fost absent forțat de la serviciu în legătură cu eliberarea sau destituirea ilegală și restabilirea ca urmare a pronunțării de către instanța de judecată a hotărârii respective.

Prin urmare, deoarece perioada studiilor în instituțiile de învățământ, precum și perioada îndeplinirii serviciului militar în termen nu este specificată în prevederile prenotate, se consideră că acestea nu pot fi incluse în vechimea în serviciul public și, respectiv, în vechimea calendaristică care acordă dreptul funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne să beneficieze de indemnizația unică la încetarea raporturilor de serviciu. Astfel, stabilirea mărimii indemnizației unice la încetarea raportului de serviciu, în conformitate cu prevederile art.49 din Legea 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul ministerului Afacerilor Interne, se va face în dependență de vechimea în muncă luând în calcul doar perioada de exercitare efectivă a funcției publice, fără a include și perioada studiilor în instituțiile de învățământ superior de profil și a serviciului militar în termen.

În atare circumstanțe, se constată că Valeriu Lazari a beneficiat nejustificat de plata a patru salarii medii lunare, în mărime de 24 867 (douăzeci și patru mii opt sute șaizeci și șapte),76 lei.

Pentru soluționarea litigiului apărut pe cale extrajudiciară, la 29 martie 2024, prin somația nr.2929, pârâtul Valeriu Lazari a fost somat referitor la restituirea benevolă și imediată a plăților achitate în sumă de 24 867 (douăzeci și patru mii opt sute șaizeci și șapte),76 lei, sumă achitată pârâtului în surplus.

Cu somația nr.2929 din 29 martie 2024, pârâtul a făcut cunoștință la data de 9 aprilie 2024 , fapt consemnat prin avizul de recepție. Suplimentar, la 20 august 2024 pârâtul Valeriu Lazari a fost informat telefonic despre necesitatea restituirii benevole, exprimându-și refuzul achitării sumei de 24 867 (douăzeci și patru mii opt sute șaizeci și șapte),76 lei. Prin urmare, etapa soluționării pe cale amiabilă a litigiului de către Inspectoratul de poliție Rîșcani a fost realizată conform legii.

Reclamantul, prin cererea de chemare în judecată, solicită încasarea din contul pârâtului Valeriu Lazari a sumei de 24 867 (douăzeci și patru mii opt sute șaizeci și șapte),76 lei, cu titlu de plăți achitate neîntemeiat la achitarea indemnizației unice de încetare a raportului de serviciu și încasarea cheltuielilor de judecată.

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.

Reprezentantul reclamantului Inspectoratul de Poliție Rîșcani, Svetlana Rusu, în ședința de judecată, a susținut cererea de chemare în judecată și a solicita admiterea acesteia în sensul formulat.

Pârâtul Valeriu Lazari și reprezentantului acestuia, avocatul Vitalie Cucoș, în ședința de judecată, au solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, în temeiul celor înserate în referință și motivând că calculul îndemnizației a fost efectuat în baza prevederilor art.49 din Legea nr.288 din 16 decembrie 2016, iar autoritatea publică era obligată să cunoască aceste prevederile legale, să le respecte și să le aplice, fără a invoca faptul că aceste prevederi le-au fost aduse la cunoștință abia la efectuarea controlului de către Inspecția Financiară. Consideră că cererea de chemare în judecată nu este motivată și întemeiată pe careva prevederi legislative care ar permite admiterea acesteia. În cererea de chemare în judecată se face trimitere la articole din Codul civil care nu au nimic comun cu litigiul din speță. Conform art.128 Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată, iar prin prisma art.148 din Codul muncii, reţinerile din salariu se pot face numai în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative. Reţinerile din salariu pentru achitarea datoriilor salariaţilor faţă de angajator se pot face în baza ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărârii) acestuia: a) pentru restituirea avansului eliberat în contul salariului; b) pentru restituirea sumelor plătite în plus în urma unor greşeli de calcul; c) pentru acoperirea avansului necheltuit şi nerestituit la timp, eliberat pentru deplasare în interes de serviciu sau transferare într-o altă localitate ori pentru necesităţi gospodăreşti, dacă salariatul nu contestă temeiul şi cuantumul reţinerilor; d) pentru repararea prejudiciului material cauzat unităţii din vina salariatului (art.338). În cazurile specificate la alin.(2), angajatorul are dreptul să emită ordinul (dispoziţia, decizia, hotărârea) de reţinere în termen de cel mult o lună din ziua expirării termenului stabilit pentru restituirea avansului sau achitarea datoriei, din ziua efectuării plăţii greşit calculate ori a constatării prejudiciului material. Dacă acest termen a fost omis ori salariatul contestă temeiul sau cuantumul reţinerii, litigiul se va examina de către instanţa de judecată la cererea angajatorului sau salariatului (art.349-355). Salariul plătit în plus salariatului de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greşite a legislaţiei în vigoare) nu poate fi urmărit, cu excepţia cazurilor unei greșeli de calcul. Dar, în cazul lui Valeriu Lazari nu a fost admisă o greșeală de calcul, dar a fost aplicată greșit legislația în vigoare. Au mai adăugat că suma indicată în cerere nu corespunde realității or, conform raportului contabilului șef al Inspectoratului de Poliție Rîșcani i-a fost achitată îndemnizația unică în valoare de 87 037,16 lei, iar reieșind din extrasul din cont eliberat de banca comercială ”MAIB” societate pe acțiuni rezultă că, la data de 06 aprilie 2018 i-a fost transferată în cont cu titlu de îndemnizație la încetarea acțiunii contractului de muncă suma de 71 370,47 lei. Astfel, nu este clar din ce calcule rezultă suma de 24 867,76 lei. Din prescripția nr.25-04/4140, anexată la cererea de chemare în judecata, rezultă că mai există o alta prescripție executorie nr.25-04-04/437 din 21 martie 2022, prin care s-a cerut întreprinderea

măsurilor pentru restituirea, conform cadrului normative în vigoare, a cheltuielilor neîntemeiate și nerecuperate, inclusiv de către persoanele responsabile din cadrul Inspectoratului, exprimate prin achitarea îndemnizației la încetarea acțiunilor raporturilor de serviciu a funcționarilor publici cu statut special în sumă de 119,1 mii lei. Potrivit prevederilor art.338 Codul muncii, (1) Salariatul poarta răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile când: a) între salariat şi angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrităţii bunurilor şi altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare sau în alte scopuri (art.339); b) salariatul a primit bunurile şi alte valori spre decontare în baza unei procuri unice sau în baza altor documente unice; c) prejudiciul a fost cauzat în urma acţiunilor sale culpabile intenţionate, stabilite prin hotărâre judecătorească; d) prejudiciul a fost cauzat de un salariat aflat în stare de ebrietate alcoolică, în stare cauzată de substanţe stupefiante sau toxice, stabilită în modul prevăzut la art.76 lit. k); e) prejudiciul a fost cauzat prin lipsă, distrugere sau deteriorare intenţionată a materialelor, semifabricatelor, produselor (producţiei), inclusiv în timpul fabricării lor, precum şi a instrumentelor, aparatelor de măsurat, tehnicii de calcul, echipamentului de protecţie şi a altor obiecte pe care unitatea le-a eliberat salariatului în folosinţă; f) în conformitate cu legislaţia în vigoare, salariatului îi revine răspunderea materială deplină pentru prejudiciul cauzat angajatorului în timpul îndeplinirii obligaţiilor de muncă; g) prejudiciul a fost cauzat în afara exerciţiului funcţiunii. (2) Conducătorii unităţilor şi adjuncţii lor, şefii serviciilor contabile, contabilii-şefi, şefii de subdiviziuni şi adjuncţii lor poartă răspundere materială în mărimea prejudiciului cauzat din vina lor dacă acesta este rezultatul: a) consumului ilicit de valori materiale şi mijloace băneşti; b) irosirii (folosirii nejustificate) a investiţiilor, creditelor, granturilor, împrumuturilor acordate unităţii; c) ţinerii incorecte a evidenţei contabile sau al păstrării incorecte a valorilor materiale şi a mijloacelor băneşti; d) altor circumstanţe, în cazurile prevăzute de legislația în vigoare. Trimitere la prevederile acestui articol se regăsește și în prescripția Inspecției Financiare din 19 decembrie 2023. Din conținutul acestui articol este evident faptul că Valeriu Lazari nu poartă nici o vina față de fostul angajator și respectiv nu are nici o obligație. Crearea diferenței la plată a indemnizației unice nu este rezultat al acțiunilor lui și nu poate fi considerată ca un prejudiciu material cauzat de dânsul angajatorului. Este evident faptul ca prejudicial a fost cauzat de către persoanele din cadrul Inspectoratului de politie Rîșcani, responsabile de ținerea evidenței contabile, anume aceste persoane urmează să poarte răspundere pentru prejudicial cauzat din vina lor. Totodată, deoarece fiind acționat în judecată în calitate de pârât, a fost nevoit să-și angajeze un avocat, solicită ca o dată cu respingerea cererii de chemare în judecată, să se dispună încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, în beneficiul său, a cheltuielilor de asistență juridică.

Aprecierile instanței.

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată din următoarele considerente.

Conform art.9 alin.(1) și alin.(2) lit. b) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile.

În conformitate art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Prin prisma art.6 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

Reieșind din prevederile art.239 și art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

În ședința de judecată s-a constatat că prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliție nr.156ef. din 28 martie 2018, cu privire la procedurile de personal în privința angajaților Inspectoratului General al Poliție și subdiviziunilor subordonate acestuia, a fost încetat raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special Valeriu Lazari, în corespundere cu Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor interne nr.288 din 16 decembrie 2016, art.38 alin.(1) lit. c), în baza cererii, de la 29 martie 2018, cu achitarea compensației bănești pentru concediile de odihnă anuale neutilizate și a îndemnizației unice în conformitate cu art.49 alin.(2) al Legii nr.288 din 16 decembrie 2016 (f.d.9).

Reieșind din informația prezentată, Inspectoratul de Poliție Rîșcani a fost dispusă transferarea, în contul de card a lui Valeriu Lazari, a îndemnizației la încetarea raportului de serviciu, în mărime de 71 370 (șaptezeci și unu mii trei sute șaptezeci),47 lei (f.d.10).

La 19 decembrie 2023, de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova Inspecția Financiară a fost emisă prescripția nr.25-04/4140 privind lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la Inspectoratul de Poliție Rîșcani subordonat Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, prin care, Inspectoratul de Poliție Rîșcani i s-a solicitat examinarea rezultatelor inspectării financiare și întreprinderea măsurilor rezultative întru lichidarea iregularităților constate, inclusiv în cadrul inspectării financiare tematice și misiunii de audit precedente și neadmiterea acestora pe viitor (f.d.14-18).

Reieșind din pct.1 din prescripția nr.25-04/4140, unele aspecte din activitatea economico-financiară a IP Rîșcani au fost verificate în cadrul inspectării financiare tematice desfășurate la IGP și subdiviziunile din subordine, ca rezultat, în legătură cu stabilirea unor iregularități și de către Inspecția financiară a fost emisă Prescripția

executorie nr.25-04-04/437 din 21 martie 2022, prin care s-a cerut întreprinderea măsurilor pentru restituirea, conform cadrului normativ în vigoare, a cheltuielilor neîntemeiate și nerecuperate, inclusiv de către persoanele responsabile din cadrul Inspectoratului - în sumă totală de 493,9 mii lei, exprimate prin suportarea cheltuielilor neîntemeiate la (…), achitarea indemnizației la încetarea acțiunilor raporturilor de serviciu a funcționarilor publici cu statut special în sumă de 119,1 mii lei, (…) (f.d.14).

Urmare a emiterii prescripției nr.25-04/4140, de către contabilul șef a Inspectoratului de Poliție Rîșcani a fost întocmit raportul prin care se aduce la cunoștință șefului Inspectoratului de Poliție Rîșcani că, conform prescripție privind lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe desfășurate la Inspectoratul de poliție Rîșcani, se cere restituirea datoriei pentru calcularea incorectă a îndemnizației unice la încetarea raportului de serviciu în mărime de 24 867 lei, de la Valeriu Lazari, a cărui raport de serviciu a încetat prin ordinul IGP nr.156ef. din 28 martie 2018 (…), cu achitarea compensației bănești pentru concediile de odihnă anuale neutilizate și a îndemnizației unice în conformitate cu art.49 alin.(2) al Legii nr.288 din 16 decembrie 2016, de la 28 martie 2018 (f.d.11).

Reieșind din raportul contabilului șef al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, pârâtului Valeriu Lazari, la încetarea raportului de serviciu i-a fost calculată vechimea calendaristică în serviciul special conform prevederilor art.49 alin (2) și (6) din Legea 288/2016, fiind inclusă și perioada serviciului militar în termen de 1 an 6 luni 21 zile, prin ce cuantumul îndemnizației unice a fost majorat fără temei de la 10 salarii lunare până la 14 salarii lunare, (6 216,94 (salariu lunar) x 14 = 87 037,16 lei; 6 216,94 (salariu lunar) x 10 = 62 169,40 lei; 87 037,16 – 62 169,40 = 24 867,76 lei) (f.d.11).

La data de 29 martie 2024, în adresa pârâtului Valeriu Lazari, a fost expediată somația nr.2929, prin care ultimului i s-a adus la cunoștință despre necesitatea restituirii sumei achitate în plus în mărime de 24 867 (douăzeci și patru mii opt sute șaizeci și șapte),76 lei, cu titlu indemnizație unică de încetare a raportului de serviciu, acordându-i un termen de 30 de zile de la data recepționării pentru restituirea benevolă a sumei achitate în plus (f.d.12).

Somația nr.2929 din 29 martie 2024, a fost recepționată de pârâtul Valeriu Lazari la data de 09 aprilie 2024, fapt confirmat prin avizul nr.DS8007966874AS (f.d.13).

Astfel, instanța de judecată constată că, reclamantul solicită încasarea din contul pârâtului Valeriu Lazari, a sumei de 24 867 (douăzeci și patru mii opt sute șaizeci și șapte),76 lei, cu titlu de plăți achitate neîntemeiat la achitarea indemnizației unice de încetare a raportului de serviciu, acordată ultimului în baza ordinul șefului Inspectoratului General al Poliție nr.156ef. din 28 martie 2018.

Totodată, instanța de judecată constată că, în urma efectuării inspectării financiare complexe la Inspectoratul de Poliție Rîșcani de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova Inspecția Financiară, prin prescripția nr.25-04/4140 din 19 decembrie 2023, i s-a solicitat Inspectoratul de Poliție Rîșcani să întreprindă măsurii rezultative întru lichidarea iregularităților constate, inclusiv în cadrul inspectării financiare tematice și misiunii de audit precedente și neadmiterea acestora pe viitor și anume, întreprinderea măsurilor pentru restituirea, conform cadrului normativ în vigoare, a cheltuielilor

neîntemeiate și nerecuperate, inclusiv de către persoanele responsabile din cadrul Inspectoratului - în sumă totală de 493,9 mii lei, exprimate prin suportarea cheltuielilor neîntemeiate la (…), achitarea indemnizației la încetarea acțiunilor raporturilor de serviciu a funcționarilor publici cu statut special în sumă de 119,1 mii lei, (…) (f.d.14-18).

Astfel, instanța de judecată conchide că, în speță, se solicită încasarea sumei cu titlu de plăți achitate neîntemeiat la achitarea indemnizației unice de încetare a raportului de serviciu, acordate pârâtului Valeriu Lazari în baza ordinul șefului Inspectoratului General al Poliție nr.156ef. din 28 martie 2018, ordinul nr.156ef. fiind un act administrativ individual, în conținutul căruia s-au constatat iregularități, urmare a emiterii prescripția nr.25-04/4140 de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova Inspecția Financiară și a măsurilor întreprinse de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, prescripția fiind un act administrativ executoriu emis de o autoritate publică.

Or, în conformitate cu art.20 alin.(1), 77 alin.(1) și 78 alin.(1) din Legea nr.181 din 25 iulie 2014 privind finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale, Ministerul Finanţelor este autoritatea publică centrală în domeniul finanţelor publice (…) Activităţile efectuate în cadrul procesului bugetar şi operaţiunile legate de gestionarea finanţelor publice de către autorităţile/instituţiile bugetare sânt obiect al controlului financiar public intern. Inspectarea financiară se efectuează de către autoritatea administrativă responsabilă din subordinea Ministerului Finanţelor, în baza regulamentului aprobat de către Guvern.

În conformitate cu art.49 alin.(2) din Legea nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (în continuare Legea nr.288), în cazul încetării raportului de serviciu, în temeiul dispoziţiilor art.38 alin.(1) lit. b), c), şi e), funcţionarul public cu statut special beneficiază de o indemnizaţie unică, al cărei cuantum variază în funcţie de vechimea calendaristică în organele apărării naţionale, securităţii statului şi ordinii publice după cum urmează: a) până la 5 ani – în mărime de 3 salarii lunare; b) de la 5 la 10 ani – în mărime de 6 salarii lunare; c) de la 10 la 15 ani – în mărime de 8 salarii lunare; d) de la 15 la 20 de ani – în mărime de 10 salarii lunare; e) de la 20 la 25 de ani – în mărime de 14 salarii lunare; f) de la 25 la 30 de ani – în mărime de 16 salarii lunare; g) de peste 30 de ani – în mărime de 18 salarii lunare.

Prin prisma art.38 alin.(1) lit. b), c) și e) din Legea nr.288, raportul de serviciu al funcţionarului public cu statut special poate să înceteze în următoarele situaţii: b) la atingerea limitei de vârstă în serviciu, cu excepţia cazului stabilit la art. 19 alin. (2); c) după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie, cu excepţiile stabilite de prezenta lege; e) din motive de sănătate, în cazul stabilirii incapacităţii sale de a exercita funcţia publică cu statut special în conformitate cu decizia Comisiei medicale a Ministerului Afacerilor Interne.

E de menționat că potrivit art.81 Codul muncii, contractul individual de muncă poate înceta: în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor (art.82, 305 şi 310); prin acordul scris al părţilor (art.821); fie la iniţiativa uneia dintre părţi (art.85 şi 86). În toate cazurile menţionate la alin.(1), ziua încetării contractului individual de muncă se

consideră ultima zi de muncă. Contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărârii) angajatorului, care se aduce la cunoştinţa salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării, cel târziu la data eliberării din serviciu, cu excepţia cazului în care salariatul nu lucrează până în ziua eliberării din serviciu (absenţă nemotivată de la serviciu, privaţiune de libertate etc.). Ordinul (dispoziţia, decizia, hotărârea) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă trebuie să conţină referire la articolul, alineatul, punctul şi litera corespunzătoare din lege.

Codul Muncii prevede că angajatorul poate solicita restituirea de angajat a sumelor achitate anterior numai în cazuri expres prevăzute de legislație și numai în condițiile respectării procedurilor speciale prevăzute de legislația muncii.

Astfel, potrivit art.148 alin.(2) Codul muncii, reţinerile din salariu pentru achitarea datoriilor salariaţilor faţă de angajator se pot face în baza ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) acestuia: a) pentru restituirea avansului eliberat în contul salariului; b) pentru restituirea sumelor plătite în plus în urma unor greşeli de calcul; c) pentru acoperirea avansului necheltuit şi nerestituit la timp, eliberat pentru deplasare în interes de serviciu sau transferare într-o altă localitate ori pentru necesităţi gospodăreşti, dacă salariatul nu contestă temeiul şi cuantumul reţinerilor; d) pentru repararea prejudiciului material cauzat unităţii din vina salariatului (art.338).

Totodată, alin.(3) al normei menționate prevede că, în cazurile specificate la alin.(2), angajatorul are dreptul să emită ordinul (dispoziţia, decizia, hotărârea) de reţinere în termen de cel mult o lună din ziua expirării termenului stabilit pentru restituirea avansului sau achitarea datoriei, din ziua efectuării plăţii greşit calculate ori a constatării prejudiciului material. Dacă acest termen a fost omis ori salariatul contestă temeiul sau cuantumul reţinerii, litigiul se va examina de către instanţa de judecată la cererea angajatorului sau salariatului (art.349-355).

Reieșind din art.148 alin.(5) Codul muncii, salariul plătit în plus salariatului de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greşite a legislaţiei în vigoare) nu poate fi urmărit, cu excepţia cazurilor unei greşeli de calcul.

La caz, instanța de judecată remarcă că, prin prisma art.128 alin.(1) și art.130 alin.(1) Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată. Salariul include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcţiei), salariul suplimentar (adaosurile şi sporurile la salariul de bază) şi alte plăţi de stimulare şi compensare.

Pe când, indemnizația de eliberare din serviciu este o sumă garantată salariaților concediați, la caz, funcționarului public cu statut special, în cazul încetării raportului de serviciu, în temeiul ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărârii) angajatorului, indemnizație care, prin prisma art.49 din Legea nr.288 este o indemnizație unică, care se acordă o singură dată în carieră, al cărei cuantum variază în funcţie de vechimea calendaristică în organele apărării naţionale, securităţii statului şi ordinii publice.

În speță, angajatorul a optat pentru înaintarea acțiunii în justiție cu privire la restituirea sumei indemnizației achitate neîntemeiat odată ce pârâtul nu a restituit în mod benevol suma pretinsă.

La fel, instanța reține că în drept, reclamantul își întemeiază cerințele pe prevederile art.774 și 776 Cod civil, deci în speță reclamantul nu pretinde la încasarea sumei cu titlu de reparare a prejudiciului material cauzat de către pârât în cadrul executării nemijlocit a contractului individual de muncă, ci încasarea sumelor achitate cu titlu de indemnizație de eliberare din serviciu, acordată ultimului în baza ordinului angajatorului, care este un act administrativ individual.

Prin urmare, în condiția în care suma litigioasă reprezintă suma achitată de angajator cu titlu de indemnizație odată cu încetarea raportului de serviciu în temeiul art. 49 alin. (2) al Legii nr.288, instanța consideră întemeiată cerința angajatorului de a încasa din contul lui Valeriu Lazari, suma achitată în plus cu titlu de indemnizație în baza ordinului IGP nr.156ef. din 28 martie 2018, doar că nu în mărimea solicitată de 24 867 (douăzeci și patru mii opt sute șaizeci și șapte),76 lei, dar în mărime de 20 391 (douăzeci mii trei sute nouăzeci și unu),57 lei, excluzând din suma solicitată, impozitul pe venit or, în ședința de judecată, de către reprezentantul reclamantului a fost prezentată fișa personală a angajatului pentru anul 2018, din care reiese că: îndemnizația de eliberare calculată este de 87 037,16 lei, în contul angajatului (la card) a ajuns suma de 71 370 ,47 lei, fapt confirmat în ședința de judecată de către pârât, probat prin extrasul de cont anexat (f.d.36), impozitul reținut este de 15 666,69 lei (87 037,16 lei - 71 370 ,47 lei = 15 666,69 lei) (f.d.60-63).

Astfel, având în vedere că din suma totală calculată spre achitare - 87 037,16 lei, ceea ce constituie 100 %, a fost reținut impozit pe venit în mărime de 15 666,69 lei – x %, aplicând calculul matematic rezultă:

87 037,16 lei - - - - - 100 % 15 666,69 lei - - - - - - X % 15 666,69 lei x 100% : 87 037, 16 lei = 18% X = 18 %	24 867,76 lei - - - - - - - - 100 % X lei - - - - - - - - - - - - - 18 % 4 867,76 x 18 % : 100 % = 4 476,19 lei X = 4 476,19 lei

Respectiv, făcând diferența dintre suma solicitată de către reclamant prin cererea de chemare în judecată și impozitul ce a fost reținut din această sumă, instanța de judecată conchide că din contul pârâtului urmează a fi încasată suma de 20 391 (douăzeci mii trei sute nouăzeci și unu),57 lei (24 867,76 lei – 4 476,19 lei = 20 391,57 lei).

Or, prin prisma art.68 din Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public (în continuarea Legea nr.158), cauzele care au ca obiect raporturile de serviciu sunt examinate de către instanța de judecată în conformitate cu prevederile Codului administrativ, cu excepția situațiilor pentru care este stabilită expres prin lege o altă procedură, iar conform art.4 alin.(2) al Legii nr.158, prevederile prezentei legi se aplică funcţionarilor publici cu statut special (colaboratorilor serviciului diplomatic, ai serviciului vamal, ai serviciului fiscal de stat, ai Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, ai Autorității Naționale de Integritate, ai organelor apărării, de prevenire şi combatere a corupţiei, securităţii naţionale şi ordinii publice, altor categorii stabilite prin lege) în partea care nu este reglementată prin legi speciale.

Astfel, restituirea prestațiilor acordate în baza unui act administrativ individual este reglementată de art.150 Cod administrativ, care la alin.(1) stabilește expres că, prestaţiile deja acordate se restituie dacă un act administrativ individual a fost rectificat, retras, revocat sau anulat din cauza unei erori evidente ori a devenit nevalabil în condiţiile art.138 alin.(4) lit. b). Prestaţiile acordate în servicii şi cele materiale se restituie în bani. Alin.(2) a aceluiași articol, prevede că, cu excepţia dobânzii, pentru volumul restituirii se aplică corespunzător prevederile Codului civil cu privire la restituirea prestaţiilor în cazul îmbogăţirii fără justă cauză. (...).

Așadar, conform art.1979 alin.(1) Cod civil, dacă o persoană obţine o îmbogăţire nejustificată (persoană îmbogăţită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată faţă de persoana dezavantajată să restituie îmbogăţirea, iar în acord cu art.1981 alin.(4) Cod civil, de asemenea, îmbogăţirea este nejustificată dacă: a) persoana dezavantajată a oferit-o pentru un scop care nu este atins sau în considerarea unei aşteptări care nu s-a realizat; b) persoana îmbogăţită a cunoscut sau trebuia în mod rezonabil să cunoască despre acel scop sau acea aşteptare; şi c) persoana îmbogăţită a acceptat sau se poate considera în mod rezonabil că a acceptat că îmbogăţirea trebuie să fie restituită în astfel de circumstanţe.

Din aceste raționamente, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, în condițiile speței, suma solicitată de Inspectoratul General al Poliției de a fi încasată de la Valeriu Lazari reprezintă o îmbogățire nejustificată.

Așa fiind, instanța respinge ca fiind vădit neîntemeiate argumentele părții pârâte cu privire la netemeinicia pretenției pe motiv că calculul îndemnizației a fost efectuat în baza prevederilor art.49 din Legea nr.288 din 16 decembrie 2016, iar autoritatea publică era obligată să cunoască aceste prevederile legale, să le respecte și să le aplice și că reținerile din salariu se pot face numai în cazurile prevăzute de prezentul cod muncii şi de alte acte normative, salariul plătit în plus salariatului de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greșite a legislației în vigoare) nu poate fi urmărit, cu excepția cazurilor unei greșeli de calcul, iar salariatul poartă răspundere materială deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului numai în cazuri expres prevăzute de lege.

Or, obiectul prezentei acțiuni constituie restituirea unei sume achitate în plus de către angajator cu titlu de indemnizaţie în legătură cu încetarea raportului de serviciu în funcţie de vechimea calendaristică în organele apărării naţionale, securităţii statului şi ordinii publice, acordată ultimului în baza ordinului angajatorului, care este un act administrativ individual, la caz, nefiind aplicabile prevederile legislative privind recuperarea prejudiciu cauzat angajatorului de către salariat și nici urmărirea salariu achitat în plus salariatului.

La fel, urmează a fi apreciate critic alegațiile pârâtului cu privire la netemeinicia acțiunii formulate de angajator prin prisma faptului că, obligarea lui de a achita sumele pretinse de reclamant va constitui o lipsire nejustificată de bunurile sale, precum și încălcarea drepturilor sale patrimoniale ca urmare a încălcării legislației din partea Inspectoratului General al Poliției.

La acest compartiment instanța reiterează că angajatul a beneficiat de indemnizații în condițiile legii, în speță în temeiul art.186 Codului muncii (indemnizaţia de eliberare

din serviciu) în coroborare cu art.49 alin. (2) din Legea nr.288, în funcţie de vechimea calendaristică în organele apărării naţionale, securităţii statului şi ordinii publice.

Astfel, odată ce prin prescripția nr.25-04/4140 din 19 decembrie 2023, emisă de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova Inspecția Financiară, s-a constatat că au fost admise iregularități la emiterea ordinul șefului Inspectoratului General al Poliție nr.156ef. din 28 martie 2018, fiind greșit calculată vechimea calendaristică în funcții publice deținute în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice de către pârâtul Valeriu Lazari, prin ce a fost majorat cuantumul indemnizației la încetarea acțiunilor raporturilor de serviciu, există temei legal de a solicitat restituirea sumei achitate în plus, întrucât, în condițiile speței, pârâtul a beneficiat de indemnizație de eliberare din serviciu mai mare în raport cu vechimea calendaristică acumulată în funcții publice deținute de ultimul în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice și, în aceste condiții, aceasta reprezintă o îmbogățire nejustificată.

În contextul celor invocate supra, instanța de judecată ajunge la concluzia de admite parțial cererea de chemare în judecată și de a încasa din contul pârâtului Valeriu Lazari în beneficiul reclamantului, suma de 20 391 (douăzeci mii trei sute nouăzeci și unu),57 lei, cu titlu de plăți achitate neîntemeiat la achitarea indemnizației unice de încetare a raportului de serviciu, în rest, pretențiile din acțiune, privind încasarea din contul pârâtului Valeriu Lazari, a sumei ce excedă suma admisă, urmează a fi respinse ca fiind neîntemeiate.

Cheltuielile de judecată.

Conform art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art.98 alin.(1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

În speță, reclamantul a cerut punerea în seama pârâtului a cheltuielilor de judecată, de a căror plată reclamantul este scutit, în temeiul legii, la înaintarea acțiunii.

Conform art.85 alin.(1) Cod de procedură civilă, scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct.1 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023.

Reieșind din pct.1.7 și 1.7.1 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat, se scutesc de taxa de stat şi de taxa de timbru autorităţile administraţiei publice centrale, organele centrale de specialitate ale administraţiei publice, Curtea de Conturi şi organele subordonate lor finanţate de la bugetul de stat, precum şi autorităţile administraţiei publice locale: la înaintarea acţiunilor şi la contestarea hotărârilor instanţelor de judecată, inclusiv în cauzele examinate în procedură de contencios administrativ, indiferent de calitatea lor procesuală.

Ținând cont că, la depunerea cererii de chemare în judecată, Inspectoratul de Poliție conform legii, este scutit de la plata taxei de stat, iar pârâtul este partea care a pierdut procesul civil și nu este scutit de la plata taxei de stat conform legii, taxa de stat,

în bugetul statului, în temeiul art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, urmează a fi încasată de la pârât, proporțional părții admise din acțiune.

Conform art.87 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină: din suma cerută – în acţiunile pentru plata unei sume.

Reieșind din pct.1.1 și 1.1.2 al anexei nr.1 la Legea taxei de stat nr.213/2023, pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, (...): dacă valoarea acțiunii este de 5001–50000 lei, cuantumul taxei de stat este de 250 lei + 4% din valoarea acţiunii care depăşeşte 5001 lei.

Prin prisma art. 98 alin.(1) Cod de procedură civilă, coroborat cu dispozițiile art.87 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă și pct.1.1 și 1.1.2 al anexei nr.1 la Legea taxei de stat nr.213/2023, de la pârâtul Valeriu Lazari, în beneficiul statului, urmează a fi încasată taxa de stat în sumă de 865 (opt sute șaizeci și cinci),62 lei (250 lei + 4% x (20 391,57 - 5001 lei) = 865,62 lei).

În conformitate cu art.82, 83, 85, 94, 98, 236 – 241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Inspectoratul de Poliție Rîșcani împotriva pârâtului Valeriu Lazari, reprezentat de avocatul Vitalie Cucoș, privind încasarea plăților achitate neîntemeiat la achitarea indemnizației unice de încetare a raportului de serviciu și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Valeriu Lazari, născut la *****, număr de identificare *****, domiciliat în ***** în beneficiul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, cod fiscal 10066001004910, cu sediul în or. Rîșcani, str. Independenței 36, suma de 20 391 (douăzeci mii trei sute nouăzeci și unu),57 lei, cu titlu de plăți achitate neîntemeiat la achitarea indemnizației unice de încetare a raportului de serviciu.

În rest, pretențiile din acțiune, privind încasarea din contul pârâtului Valeriu Lazari, a sumei ce excedă suma admisă, se resping ca fiind neîntemeiate.

Se încasează de la Valeriu Lazari, născut la *****, număr de identificare *****, domiciliat în ***** în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 865 (opt sute șaizeci și cinci),62 lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălți, prin intermediul Judecătoriei Drochia, sediu Rîșcani, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Președintele ședinței, judecătorul /semnătura/ Maria ADOMNIȚA

Copia corespunde originalului Maria ADOMNIȚA